četrtek 23. junija 2022

P9_TA(2022)0262

Nezakonita sečnja v EU

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 23. junija 2022 o nezakoniti sečnji v EU (2022/2523(RSP))

(2023/C 32/04)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju člena 227 Pogodbe o Evropski uniji,

— ob upoštevanju členov 4, 191, 230 in 258 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),

— ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 995/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o določitvi obveznosti gospodarskih subjektov, ki dajejo na trg les in lesne proizvode ([1]) (uredba EU o lesu),

— ob upoštevanju Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ([2]) (v nadaljnjem besedilu: direktiva o habitatih),

— ob upoštevanju Direktive 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje ([3]) (v nadaljnjem besedilu: direktiva o strateški presoji vplivov na okolje),

— ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1367/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. septembra 2006 o uporabi določb Aarhuške konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah v institucijah in organih Skupnosti ([4]) (v nadaljnjem besedilu: Aarhuška uredba),

— ob upoštevanju postopka za ugotavljanje kršitev INFR(2020)2033, vključenega v sveženj postopkov Komisije za ugotavljanje kršitev z dne 12. februarja 2020,

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. maja 2020 z naslovom Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 – vračanje narave v naša življenja (COM(2020)0380),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. julija 2021 z naslovom Nova strategija EU za gozdove do leta 2030 (COM(2021)0572),

— ob upoštevanju predloga Komisije z dne 17. novembra 2021 za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o omogočanju dostopnosti nekaterih primarnih in drugih proizvodov, povezanih s krčenjem in degradacijo gozdov, na trgu Unije in njihovem izvozu iz Unije ter o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 995/2010 (COM(2021)0706) , s čimer naj bi zajezili krčenje in degradacijo gozdov, ki ju povzroča EU,

— ob upoštevanju predloga Komisije z dne 15. decembra 2021 za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o kazenskopravnem varstvu okolja in nadomestitvi Direktive 2008/99/ES (COM(2021)0851), ter spremljevalnega sporočila (COM(2021)0814),

— ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1767 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. oktobra 2021 o spremembi Uredbe (ES) št. 1367/2006 o uporabi določb Aarhuške konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah v institucijah in organih Skupnosti ([5]),

— ob upoštevanju vprašanja za Komisijo o nezakoniti sečnji v EU (O-000020/2022 – B9-0016/2022),

([1]) UL L 295, 12.11.2010, str. 23.
([2]) UL L 206, 22.7.1992, str. 7.
([3]) UL L 197, 21.7.2001, str. 30.
([4]) UL L 264, 25.9.2006, str. 13.
([5]) UL L 356, 8.10.2021, str. 1.

— ob upoštevanju člena 136(5) in člena 132(2) Poslovnika,

— ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za peticije,

A. ker je Odbor za peticije prejel peticije št. 0289/2015, 0625/2018, 1248/2019, 0408/2020, 0722/2020 in 1056/2021, v katerih so vlagatelji izrazili zaskrbljenost zaradi nezakonite sečnje in konkretnih primerov kršenja okoljske zakonodaje EU v nekaterih državah članicah, celo v zadnjih evropskih pragozdovih in staroraslih gozdovih, in pozvali k preventivnim ukrepom za zmanjšanje tega tveganja in pa obsega okoljske škode ter grožnje za življenje in dobro počutje ljudi;

B. ker je nezakonita sečnja skrb vzbujajoča dejavnost, saj povzroča okoljsko škodo, izgubljanje biotske raznovrstnosti, degradacijo ekosistemov, dezertifikacijo in erozijo tal, kar vodi v naravne nesreče, kot so zemeljski plazovi, in je že povzročila uničenje ali škodo na več območjih Natura 2000 in v več staroraslih gozdovih; ker lahko nezakonita sečnja povzroči izumrtje zavarovanih vrst in specifičnih habitatov različnih rastlinskih in živalskih vrst, saj tisti, ki izvajajo nezakonite dejavnosti, običajno ne upoštevajo zakonov, ki varujejo dragocene gozdne vire;

C. ker Europol ocenjuje, da je okoljska kriminaliteta enako donosna kot trgovina s prepovedanimi drogami, a z veliko manjšim tveganjem odkritja in kaznovanja ([6]);

D. ker je nezakonita sečnja glavni dejavnik degradacije in krčenja gozdov ter podnebnih sprememb in se zaradi nje slabša kakovost zraka; ker količina nezakonito posekanega lesa nanese med 15 % in 30 % mednarodne proizvodnje lesa, kar ima še dodatne okoljske, družbene in gospodarske posledice; ker nezakonita sečnja večinoma ostaja neodkrita, kar ovira prizadevanja EU za doseganje ciljev evropskega zelenega dogovora, evropskih podnebnih pravil in strategije za biotsko raznovrstnost; ker se nezakonita sečnja zelo pogosto dogaja v nekaterih najkakovostnejših in najbolje ohranjenih gozdovih v EU;

E. ker se tudi proizvodi nezakonite sečnje prodajajo v EU kot potrjen les ([7]); ker glavne dosedanje sheme certificiranja ne morejo v celoti izpolniti zahtev veljavne zakonodaje; ker imajo glavne sheme, ocenjene v poročilu Komisije iz julija 2021 o shemah certificiranja in preverjanja v gozdarskem sektorju, vrzeli v opredelitvah zakonitosti in imajo njihove pravne zahteve že po naravi omejene doseg ali pa niso nedvoumne; ker te sheme sicer zagotavljajo sistematičen pristop k prenosu zahtevkov v celotni dobavni verigi, a večinoma ne vključujejo sistematične zmožnosti preverjanja – v realnem času ali kako drugače – transakcij količin, drevesnih vrst in kakovostnih razredov med subjekti, tako da so te sheme izpostavljene manipulacijam in goljufijam; ker imajo vse glavne sheme certificiranja težave s prepoznavanjem in učinkovitim reševanjem vprašanj korupcije, že vzpostavljeni sistemi za prepoznavanje primerov korupcije pa so relativno omejeni in le slabo pokrivajo tveganje goljufije ([8]);

F. ker so gozdovi bistveni ponori ogljika, ki prispevajo k boju proti podnebnim spremembam;

G. ker ima nezakonita sečnja znatne negativne socialno-ekonomske učinke, saj so lokalne in odgovorne skupnosti zaradi nezakonitega trženja nezakonito posekanega lesa prikrajšane za sredstva za preživljanje, kar nato spodbuja prestopništvo in ima škodljive posledice za trajnostni lokalni razvoj in zakonita podjetja; ker je nezakonita sečnja pogosto povezana z davčno utajo, kar tistim, ki nezakonito sekajo, omogoča, da zmanjšajo tržno vrednost gozdnih proizvodov, s tem pa izkrivljajo trg in povzročajo nelojalno konkurenco; ker nezakonita sečnja zaradi izgubljenih davkov in dajatev povzroča izgubo vladnih prihodkov ter tako povečuje stroške gospodarjenja z gozdovi in transakcijske stroške; ker se les pogosto poseka v eni državi članici, trguje pa se z njim v drugih državah članicah; ker se z večino nezakonitega lesa trguje in se uporablja kot zakonito posekan les;

([6]) https://www.europol.europa.eu/crime-areas-and-statistics/crime-areas/environmental-crime

([7]) V informativnem obvestilu za pristojne organe, ki izvajajo uredbo EU o lesu, iz junija in septembra 2020 je navedeno: „Čeprav je les, ki ga je družbi IKEA dobavila družba VGSM, potrdila organizacija Forest Stewardship Council (FSC), je v poročilu navedeno, da več kot polovica lesa, posekanega v Velikem Bičkivu od aprila do junija 2018, ni bila v skladu s standardi FSC in je bila dejansko posekana nezakonito.“

([8]) European Commission, *Report: Study on Certification and Verification Schemes in the Forest Sector and for Wood-based Products* (Poročilo: študija o shemah certificiranja in preverjanja v gozdarskem sektorju in za lesne proizvode), julij 2021.

četrtek 23. junija 2022

H. ker nimamo doslednih, usklajenih in primerljivih podatkov o sečnji v EU niti skupne opredelitve nezakonite sečnje;

I. ker so izvajalci nezakonite sečnje često tudi nasilni proti gozdarskim uslužbencem, gozdarjem, organom preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, okoljskim aktivistom in preiskovalnim novinarjem, kar je v vsaj šestih prijavljenih primerih privedlo do smrti, velikokrat pa je prišlo tudi do nadlegovanja oseb, ki so odgovorni za varstvo gozdov, in nasilja nad njimi;

J. ker nimamo mednarodno priznane opredelitve dejavnosti, ki jih zajema pojem „nezakonita sečnja“, in zato prihaja do težav; ker ta nenatančnost ustvarja resno pravno vrzel;

K. ker sta glavni gonili nezakonite sečnje korupcija in goljufija, kar vodi v nezadostno izvrševanje in nekaznovanost; ker to zaostruje tudi različne kriminalne dejavnosti, kot sta financiranje konfliktov in pranje denarja; ker so potrebni ukrepi EU za zaustavitev nezakonite sečnje in krčenja gozdov ter za zamejitev trgovine z nezakonito pridobljenim lesom in lesnimi proizvodi;

L. ker so po podatkih Eurojusta kazniva dejanja zoper okolje postala četrta najbolj razširjena kriminalna dejavnost na mednarodni ravni;

M. ker uredba EU o lesu določa pravila za dajanje lesa in lesnih proizvodov na trg ter bi morala preprečevati nezakonito sečnjo; ker namerava Komisija s predlagano uredbo o omogočanju dostopnosti nekaterih primarnih in drugih proizvodov, povezanih s krčenjem in degradacijo gozdov, na trgu Unije in njihovem izvozu iz Unije tudi razveljaviti uredbo EU o lesu; ker bi morala Evropska unija države članice, kjer se z gozdovi ne gospodari dobro, podpreti v boju proti kriminalu in organiziranemu kriminalu v povezavi z gozdovi, ter spodbujati varstvo okolja, vključno z varstvom gozdov in trajnostnim gospodarjenjem z njimi v skladu z Direktivo 2008/99/ES z dne 19. novembra 2008 o kazenskopravnem varstvu okolja ([9]) in v skladu s cilji evropskega zelenega dogovora, strategije za biotsko raznovrstnost, akcijskega načrta za ničelno onesnaževanje in akcijskega načrta za krožno gospodarstvo;

N. ker nezakonite dejavnosti vodijo v netrajnostne prakse, zmanjšujejo vrednost gozdov in razvrednotijo vse okoljske, gospodarske in socialne storitve, ki jih opravljajo gozdovi, kar nato neposredno vodi v krčenje in degradacijo gozdov;

O. ker je nezakonita sečnja povezana s kršitvami človekovih pravic in nasiljem ter kaznivimi dejanji, povezanimi z goljufijami in korupcijo, kot sta pranje denarja in davčna utaja;

P. ker proti državam članicam, ki domnevno ne izvajajo te področne zakonodaje EU, poteka več postopkov za ugotavljanje kršitev;

Q. ker so lastniki gozdov v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in drugih skladov, ki jih upravljajo države članice, upravičeni do nadomestila za gozdarsko-okoljske in podnebne storitve, podporo za ohranjanje, obnovo in varstvo gozdov ter nadomestila za gozdna območja Natura 2000 ter vzdrževanje in dejavnosti za povečanje odpornosti in okoljske vrednosti gozdnih ekosistemov;

R. ker bi morali načrti držav članic za gospodarjenje z gozdovi ustrezati ukrepom, potrebnim za varstvo in obnovo biotske raznovrstnosti v gozdovih, in bi morali biti na voljo javnosti; ugotavlja, da nekateri načrti gospodarjenja z območji Natura 2000 ne priznavajo izrecne vrednosti pragozdov in staroraslih gozdov ter da ukrepi za ohranjanje zavarovanih gozdov v nekaterih primerih sečnje ne izključujejo povsem, kar bi utegnilo biti nezdružljivo z dolgoročnim ohranjanjem pragozdov in staroraslih gozdov;

1. poziva države članice, naj v celoti izvajajo in izpolnjujejo obveznosti iz veljavne okoljske zakonodaje EU; poziva Komisijo, naj ukrepa hitreje, učinkoviteje in pregledneje, tudi z rednim spremljanjem posameznih primerov, ter naj nadaljuje postopke za ugotavljanje kršitev, da bi odpravila vse primere neskladnosti; poziva jo, naj dodeli zadostna sredstva za odpravo sedanjih zamud; meni, da je zadostno število kvalificiranih uslužbencev in virov osnovni pogoj za uspešno izvajanje in izvrševanje politik EU;

([9]) UL L 328, 6.12.2008, str. 28.

2. ugotavlja, da nezakonita sečnja v EU ostaja velik problem; je zaskrbljen zaradi škodljivega vpliva nezakonite sečnje na evropske gozdove, naravne habitate, notranji trg in podnebno ukrepanje EU; poziva Komisijo in države članice, naj temeljito ocenijo socialno-ekonomske vzroke za te pojave ter v celoti izvajajo ustrezno unijsko in nacionalno zakonodajo, da bi učinkovito razvili konkretne in takojšnje ukrepe za boj proti nezakoniti sečnji, da ne bi postala kar vsesplošni trend, ob upoštevanju obveznosti iz direktiv o naravi in ciljev strategije za biotsko raznovrstnost, ki so jih podprle države članice; izraža zaskrbljenost, da bi lahko nezadržno naraščajoče cene materialov in energije ter uradna ničelna stopnja emisij iz biomase v okviru sistema za trgovanje z emisijami povečale pritisk na gozdove, ki bi presegel trajnostno raven tudi zaradi nezakonite sečnje, saj omogoča visoko stopnjo dobička ob zanemarljivem tveganju, pri čemer je treba upoštevati tudi socialni in ekonomski položaj ljudi, ki živijo na oddaljenih in podeželskih območjih EU;

3. izraža zaskrbljenost, da bo vse obsežnejša nezakonita sečnja v EU spodkopala cilje evropskega zelenega dogovora, strategije EU za biotsko raznovrstnost in strategije za gozdove, saj nam ne bo uspelo obvarovati edinstvene ekološke raznovrstnosti in zadnjih preostalih pragozdov in staroraslih gozdov, obnoviti in ohraniti naravnih habitatov ter prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst, škodovala pa tudi ciljem o učinkovito zavarovanih in strogo zavarovanih območjih;

4. poudarja, da je krčenje gozdov krivo za 20 % svetovnih emisij CO_2; je zaskrbljen zaradi negativnega vpliva nezakonite sečnje in prispevanja k dezertifikaciji, eroziji tal in drugim pojavom, kot so poplave; poudarja, da je krčenje gozdov povezano tudi z izumiranjem mnogih vrst, ki zaradi nezakonite sečnje izgubijo habitat;

5. poziva tožilce in pristojne organe držav članic, naj v največji možni meri raziščejo vse primere nezakonite sečnje ter prevoza, skladiščenja, distribucije in prodaje nezakonitega lesa;

6. poudarja, da je doseganje trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, njihovega varstva in ohranjanja na podlagi merljivih kazalnikov in pragov ključno vprašanje za prihodnost evropskega gozdarstva; podpira uvedbo sheme certificiranja, ki bi bila blizu naravi, da bi ohranili celovit razpon biotske raznovrstnosti, zagotovili dolgoročno produktivnost in odpornost ter se ustrezno odzvali na okoljske, gospodarske in družbene izzive;

7. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo vse potrebne ukrepe za izvajanje temeljitega sledenja in nadzora nad lesom, ki ga uporabljajo evropska podjetja, da se zagotovi popolna skladnost z uredbo EU o lesu;

8. odločno poudarja, da bi morala Komisija zagotoviti, da bodo v nacionalnih strateških načrtih ustrezna finančna sredstva namenjena tudi obnovi biotske raznovrstnosti na območjih, ki nezakonita sečnja najbolj prizadene; opozarja, da bi morale države članice v skladu z resolucijo Parlamenta z dne 9. junija 2021 o strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 v večletnem finančnem okviru doseči raven vsaj 10 % letnih odhodkov za biotsko raznovrstnost; z obžalovanjem ugotavlja, da je cilj financiranja biotske raznovrstnosti v nekaterih državah članicah precej nižji od dogovorjenih 10 %;

9. obžaluje, da v trajnostnem gospodarjenju z gozdovi še niso opredeljeni pragi ali razponi kot referenčne vrednosti za želeno stanje gozdov, niti ni opredeljenih dovolj meril v zvezi z zdravjem ekosistema, biotsko raznovrstnostjo in podnebnimi spremembami; zato poziva k uvedbi novih kazalnikov in pragov, potrebnih za izvajanje trajnostnega gospodarjenja z gozdovi;

10. poziva vse države članice, naj zagotovijo, da bodo sistemi za sledenje lesa povsem operativni in da bodo sankcije v gozdarstvu sorazmerne in odvračilne, da bodo učinkovito odvračale od nezakonite sečnje; izraža veliko zaskrbljenost, ker kazni trenutno niso sorazmerne z vrednostjo lesnih proizvodov in ker se gospodarskim subjektom včasih izreče le opomin ali naložijo zelo nizke upravne kazni; poziva države članice, naj zagotovijo sredstva za izboljšanje delovanja nacionalnih organov, pristojnih za gozdarstvo, naj po potrebi povečajo število uslužbencev organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, naj v primeru nezakonite sečnje dejansko začnejo pravosodne in kazenske postopke na podlagi dokazov, ki jih zbere policija ali ki jih policiji posredujejo tretje strani; poziva, naj se v okviru revizije direktive o kazenskopravnem varstvu okolja predvidijo kazenski postopki, tudi proti posameznikom;

11. poziva vse države članice, naj si njihovi organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj izmenjujejo dobro prakso, da bi okrepile boj proti vsem tovrstnim nezakonitim praksam;

12. poziva države članice, naj v skladu z Aarhuško uredbo javnosti zagotovijo dostop do okoljskih informacij ter udeležbo pri odločanju in sodnih postopkih v zvezi z načrti za gospodarjenje z gozdovi;

13. poudarja, da je treba pravilno oceniti vplive načrtov za gospodarjenje z gozdovi na okolje, države članice pa jih morajo revidirati, če niso skladni z nacionalno zakonodajo;

14. obsoja napade, celo smrtne, na gozdarske uslužbence, organe preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, okoljske aktiviste in preiskovalne novinarje in opozarja, da te napade pogosto izvajajo bodisi posamezniki bodisi dobro organizirane in opremljene tolpe, ki se ukvarjajo z nezakonito sečnjo in postajajo vse bolj nasilni ter redno uporabljajo ustrahovanje;

15. poziva nacionalne organe in organe EU, naj sprejmejo odvračilne in odločne ukrepe, da bi zagotovili popolno skladnost z nacionalno okoljsko zakonodajo in okoljsko zakonodajo EU; ugotavlja, da postopkovne pomanjkljivosti in neizvedeni pregledi zmanjšujejo učinkovitost uredbe o lesu v praksi; poziva evropska sozakonodajalca, naj med pogajanji o uredbi o proizvodih, ki niso povezani s krčenjem gozdov (COM(2021)0706), izkoristita priložnost in lekcije, pridobljene iz izvajanja in izvrševanja uredbe EU o lesu ter naj izboljšata status pristojnih organov držav članic, določbe o obsegu in kakovosti njihovega nadzora ter o njihovih odnosih in interakciji s pristojnimi organi drugih držav članic ter z drugimi nacionalnimi organi in Komisijo; poziva države članice, naj dosledno izvajajo določbe veljavne področne zakonodaje, tako da prepovedo uporabo nezakonitega lesa in njegovo dajanje na trg EU; poziva, naj se nezakonita sečnja obravnava kot kaznivo dejanje, naj se kaznuje z ustreznimi kazenskimi sankcijami in naj se vključi v področje uporabe revidirane direktive o kazenskopravnem varstvu okolja, ter poziva k okrepljenemu evropskemu sodelovanju v boju proti nezakoniti sečnji; poziva k enotni opredelitvi nezakonite sečnje kot kaznivega dejanja zoper okolje v vseh državah članicah, da bi za iste kršitve nezakonite sečnje po vsej EU zagotovili uporabo usklajenih postopkov in sankcij;

16. poudarja, da so za zmanjšanje okoljske in gospodarske škode in nevarnosti za človeško življenje, ki ju povzroča nezakonita sečnja, pomembni ustrezni preventivni ukrepi; priznava, da so države članice v zadnjem času dosegle določen napredek, in sicer s sporočenimi izboljšavami pri sledenju lesa ter s pregledom in zaostritvijo kazni, ki jih nacionalna zakonodaja določa za boj proti nezakoniti sečnji; poudarja, da so potrebni ustrezni načrti za obnovo degradiranih okoljevarstvenih območij v teh državah članicah; opozarja, da lahko usklajen evropski pristop in preventivni ukrepi pomagajo pri boju proti nezakoniti sečnji; poziva države članice, naj izboljšajo kakovost in celovitost svojih sistemov spremljanja gozdov, da bodo lahko oblikovale zanesljive ugotovitve o učinkovitosti načrtov za gospodarjenje z gozdovi v omrežju Natura 2000; ugotavlja, da bi bilo treba za ustrezno oceno o učinkovitosti ukrepov, povezanih z omrežjem Natura 2000, v okviru spremljanja zbrati več podatkov o območjih, ki so vključena v omrežje, in tistih, ki niso, ter o tem, kako kakovostno je upravljanje ohranjanja;

17. poziva Komisijo, naj pregleda uredbo EU o lesu in razširi njeno uporabo na ves les in lesne proizvode, ki se prodajajo na evropskem trgu, zato da se zagotovijo enaki konkurenčni pogoji in prepreči nelojalna konkurenca;

18. poudarja velik javni interes za boj proti nezakoniti sečnji, kot je navedeno tudi v peticijah št. 1248/2019, 0408/2020, 0722/2020 in 1056/2021, naslovljenih na Odbor za peticije, ki obsojajo povečevanje nezakonite sečnje, kar je pogosto posledica ohlapnega izvrševanja zakonodaje EU na zavarovanih območjih ali zaustavitve sistemov satelitskega nadzora, ter čedalje pogostejše primere agresije proti gozdnim delavcem, aktivistom in novinarjem;

19. poziva države članice, naj sprejmejo ustrezne ukrepe kazenskega pregona za boj proti nezakoniti sečnji ter zaščito okoljevarstvenikov, novinarjev in žvižgačev; poziva države članice, naj sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi bi preprečile, da bi sodni organi opustili primere, povezane z nezakonito sečnjo; priznava dejavno vlogo in sodelovanje civilne družbe, ki vključuje nevladne organizacije in okoljevarstvenike, pri zavzemanju za pristope k podnebnim ukrepom, ki temeljijo na človekovih pravicah, ter poziva EU, naj te dejavnosti podpre; poudarja, da je treba zagotoviti sodelovanje civilne družbe v okviru preglednosti iz člena 13 Pariškega sporazuma;

20. poziva Komisijo, naj prevzame vodilno vlogo v boju proti nezakoniti sečnji na svetovni ravni in naj spodbuja k izvajanju enotne, jasne in mednarodno priznane opredelitve dejavnosti, ki spadajo pod pojem „nezakonita sečnja“, da bi odpravili dosedanje pravne vrzeli, ki omogočajo nespoštovanje standarda; kot prvi korak pozdravlja predlog uredbe o proizvodih, ki ne povzročajo krčenja gozdov;

21. poziva Komisijo in države članice, naj redno ocenjujejo razpoložljive podatke, pridobljene s spremljanjem na terenu in s tehnologijami daljinskega zaznavanja, kot so satelitski posnetki vseh gozdnih območij Natura 2000, in nato sprejmejo ustrezne ukrepe, denimo postopke za ugotavljanje kršitev v primeru škode ali uničenja teh območij, ter naj ocene in ukrepe tudi objavijo; poudarja, da so satelitski posnetki učinkovitejši, če se kombinirajo s terenskimi podatki, zato tudi slednjih ne bi smeli zanemarjati; poziva države članice, naj odpravijo škodo, povzročeno zavarovanim gozdnim habitatom ali zavarovanim habitatom gozdnih vrst na območjih Natura 2000, ki sta jih prizadela krčenje gozdov in nezakonita sečnja;

22. poudarja, da mora Komisija zagotoviti skladnost s pravom EU; se zaveda, da dokazno breme, da je prišlo do kršitve, nosi Komisija, ki se v postopkih ugotavljanja kršitev ne sme zanašati zgolj na domneve; poudarja, da je Komisija sicer potrdila, da pravilna uporaba prava Unije ostaja prednostna naloga, a dolgotrajnost nekaterih postopkov za ugotavljanje kršitev kaže nasprotno, tudi kadar ima Komisija dovolj dokazov; izjavlja, da je neodgovorno, da ima generalni direktorat Komisije za okolje v tem času, ko je okoljska zakonodaja najbolj kršena od vseh in ko je evropski zeleni dogovor prinesel nove pobude, vztrajno premalo osebja; obžaluje, da je bil zaradi pasivnosti Komisije in zmanjšanja proračuna EU za zaposlene izgubljen nenadomestljiv vir; predlaga, naj Komisija in države članice ustrezno prerazvrstijo svoje prednostne naloge;

23. poziva Komisijo, naj sistematično uporabi vse razpoložljive tehnološke dosežke, kot je daljinsko zaznavanje, da bi zagotovila popolno skladnost z uredbo EU o lesu in tako celovito preučila stanje evropskih gozdov;

24. poziva Komisijo, Svet in države članice, naj sprejmejo ukrepe, potrebne za vzpostavitev in razvoj policijskega sodelovanja, v katerega bodo vključeni pristojni organi vseh držav članic, za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj v gozdarstvu in trgovini z lesom, pridobljenega s temi dejavnostmi; poudarja, da bi morali Komisija, Svet in države članice sistematično ocenjevati učinkovitost policijskega sodelovanja in ga redno izboljševati;

25. poziva Komisijo in Svet, naj skrbno ocenita morebitne negativne posledice, ki bi jih spodbujanje gozdne biomase kot gonilne sile energije lahko imelo za gozdove EU, zlasti v okviru pogajanj o svežnju „Pripravljeni na 55“ in reviziji direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov ([10]) (RED III);

26. poziva Komisijo, naj spodbuja izmenjavo dobre prakse med državami članicami v boju proti nezakoniti sečnji in njenim posledicam, vključno z zelenimi javnimi naročili in s tem, da bi bile potrošnikom pregledno na voljo imena podjetij, ki trgujejo z nezakonito posekanim lesom;

27. poziva Komisijo, naj bo pozorna na pravilno izvajanje uredbe EU o lesu, direktive o habitatih, direktive o strateški presoji vplivov na okolje, direktive o ohranjanju prosto živečih ptic ([11]) in Aarhuške uredbe, saj je lahko tudi vrzel v izvajanju okoljske zakonodaje EU dejavnik, ki omogoča okoljsko kriminaliteto; ugotavlja, da lahko kršitve teh predpisov privedejo do okoljskih in ekoloških nesreč, kot so degradacija in erozija tal, zemeljski plazovi, poplave, izumrtje edinstvenih prostoživečih vrst, krčenje gozdov in izginotje zadnjih preostalih pragozdov in staroraslih gozdov v EU;

28. poziva Komisijo, naj pregleda sedanjo zakonodajno problematiko in izboljša nadzor pri tem, da bi odpravila vse pravne vrzeli, ki omogočajo uporabo nezakonito pridobljenega lesa v EU, kot pri potrjevanju porekla trenutno omogočajo tehnike, kot je mešanje zakonito in nezakonito pridobljenega lesa;

29. poziva Komisijo, naj za zmanjševanje nezakonite sečnje v mednarodnem merilu uporabi svojo trgovinsko politiko; poudarja, da uvoz nezakonito pridobljenega lesa iz tretjih držav izkrivlja evropski trg in ustvarja nepravične razmere za evropske proizvajalce; opozarja, da uporaba tega nezakonitega lesa škoduje tudi skupnostim, v katerih se pridobiva, ter spodbuja k nadaljnjemu nezakonitemu pridobivanju lesa in k sorodnim kaznivim dejanjem; pozdravlja sklop pravil o obvezni primerni skrbnosti za podjetja, ki želijo dati nekatere proizvode na trg EU, kakor je Komisija predlagala v svojem predlogu uredbe o proizvodih, ki ne povzročajo krčenja gozdov;

([10]) Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).

([11]) Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).

30. poudarja pomen izvajanja projektov, namenjenih spodbujanju sonaravnega gospodarjenja z gozdovi ter varstva, obnove in ohranjanja okolja, ob hkratnem podpiranju skupnosti, ki so odvisne od gozdnih virov, z razvojem kratkih dobavnih verig in ekološkega turizma; predlaga, naj se projekti zasnujejo in razvijajo v tesnem sodelovanju z lokalnimi organi, ki tesno sodelujejo z deležniki in lokalnimi skupnostmi, na katere neposredno in posredno najbolj vplivajo okoljske spremembe ter ki najbolj občutijo negativne socialno-ekonomske posledice obsežnega pridobivanja lesa in trgovine z njim;

31. poziva EU in države članice, naj preučijo nadaljnje možnosti za sodelovanje v boju proti nezakoniti sečnji in pri njenem preprečevanju; priporoča, naj Komisija zagotovi platformo za sodelovanje držav članic pri razvoju in izboljševanju nacionalnih digitalnih orodij za spremljanje gozdov, za sporočanje primerov nezakonite sečnje ter za omogočanje hitrega in učinkovitega čezmejnega posredovanja proti temu nezakonitemu pojavu;

32. poziva države članice, naj prevzamejo glavno odgovornost na področju varstva okolja, vključno z gozdovi, in naj poskrbijo za varnost gozdarskih uslužbencev; opozarja, da je korupcija v javnih institucijah še vedno pomemben dejavnik, ki vodi v nekaznovanje za nezakonito sečnjo in v sodne obtožbe okoljskih aktivistov;

33. poziva države članice, naj čim bolj uskladijo svoja pravila o nadzoru nezakonito pridobljenega lesa, da bi preprečile izkoriščanje nezakonitih distribucijskih poti lesa v skladu z zakonodajo držav članic, kjer je nadzor bolj ohlapen;

34. poziva tožilce, preiskovalce, gozdarje in finančne strokovnjake, naj združijo moči in strokovno znanje za hitro in uspešno odkrivanje, preiskovanje in pregon organiziranega kriminala;

35. opozarja, da so lahko za nadomestila za gozdarsko-okoljske in podnebne storitve, izboljševanje odpornosti in okoljske vrednosti gozdnih ekosistemov, obnovo, ohranjanje in varstvo gozdov ter nadomestila za gozdna območja Natura 2000 na voljo sredstva EU, in sicer tudi malim lastnikom gozdov;

36. predlaga, naj se uvede redni nadzor (na primer varnostne/policijske patrulje, skupaj z zračnim nadzorom) v gozdovih in tam, kjer se les prevaža, oziroma na območjih, kjer se poroča o nezakoniti sečnji ali prevozu lesa in o trgovini s tako pridobljenim lesom; poudarja, da je treba ozaveščati policijo o kaznivih dejanjih, povezanih z nezakonito sečnjo, in poziva države članice, naj izvedejo namensko usposabljanje za uslužbence organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, da bi jih opremile s praktičnimi orodji ter znanjem in veščinami za preprečevanje, odkrivanje in pregon dejavnosti nezakonite sečnje, pa tudi za zaščito okoljskih aktivistov, žvižgačev in osebja, odgovornega za gospodarjenje z gozdovi; spodbuja države članice, naj sodelujejo pri zagotavljanju pametne uporabe virov, da bi preprečile nepravilno izvajanje tega ukrepa;

37. opozarja, da je nezakonita sečnja pogosto povezana z drugimi oblikami kriminala, kot so nezakonita trgovina, korupcija, goljufije, pranje denarja in podobno, ki imajo največkrat čezmejno razsežnost; zato poudarja, da je treba informacije o nezakoniti sečnji obravnavati kot bistvene za preiskovanje tudi drugih hudih kaznivih dejanj in da jih je treba deliti z Europolom, da bi olajšali čezmejne preiskave;

38. poudarja, da je eden od načinov za boljše izvajanje in izvrševanje okoljske zakonodaje EU ter za boj proti hudim okoljskim kaznivim dejanjem s čezmejno razsežnostjo tudi novoustanovljena funkcija okoljskega tožilca EU z razširitvijo mandata Evropskega javnega tožilstva v skladu s členom 86(4) PDEU;

39. poziva Komisijo, naj dodeli ustrezna finančna sredstva za boj proti nezakoniti sečnji;

40. poudarja, da je treba povečati razpoložljivost preglednih in visokokakovostnih podatkov, in je seznanjen s ciljem nove strategije EU za gozdove, da se izboljša usklajeno zbiranje podatkov s tega področja; meni, da je nadgradnja že obstoječih struktur, zlasti nacionalnih popisov gozdov in informacijskega sistema za gozdove EU, bistvena za izboljšanje operativnega odziva policijskih sil pri obravnavanju vidikov gozdarske kriminalitete; priznava, da so potrebni pravočasni, dovolj pogosti in primerljivi podatki za vse države članice, in sicer tako za osnovne kot uporabne spremenljivke, povezane z gozdovi; zato podpira predlog o vseevropskem okviru za opazovanje gozdov, poročanje o njih in zbiranje podatkov; poziva države članice, naj zbirajo podatke o inšpekcijskih dejavnostih, številu ugotovljenih kršitev ter vrsti in obsegu naloženih sankcij;

41. poziva države članice, naj javnost ozaveščajo o boju proti nezakoniti sečnji in razpoložljivih orodjih za poročanje, na primer z namenskimi komunikacijskimi kampanjami; poziva države članice, naj pojem ohranjanja gozdov vključijo v učne načrte za otroke kot del ohranjanja naravne dediščine;

42. poudarja, da morajo imeti pravni strokovnjaki za okoljske spore posebno znanje in kompetence; zato državam članicam predlaga, naj v svojem univerzitetnem študiju prava okrepijo okoljsko komponento;

43. poudarja, da lahko uporaba tehnologij daljinskega zaznavanja, kot so satelitski posnetki, za dopolnitev popisov na terenu in inšpekcijskih pregledov pomaga pristojnim organom na ravni EU in nacionalni ravni, da bodo natančneje in hitreje prepoznavali velika območja nezakonite sečnje; poudarja, da je treba te podatke umeriti s podatki, zbranimi s spremljanjem na tleh, in tako zagotoviti točnost ugotovitev; poziva države članice, naj dodobra izkoristijo orodja, ki so jim na voljo v okviru Satelitskega centra EU, da bi okrepile svoje zmogljivosti v boju proti nezakoniti sečnji; ugotavlja, da je sekanje v gozdu sicer mogoče odkriti s satelitskimi posnetki, a je še vedno izziv, kako razlikovati med zakonito in nezakonito sečnjo; poudarja, da je učinkovitost satelitskih virov pri zaustavljanju in zmanjševanju nezakonite sečnje odvisna od zmožnosti organov, da tako pridobljene informacije uporabijo in uskladijo z drugimi orodji za spremljanje (na tleh) in podatkovnimi zbirkami; meni, da lahko satelitski posnetki dopolnijo inšpekcijske preglede na terenu in podatke s terenskih popisov, torej so dragoceno sredstvo za odkrivanje nezakonite sečnje in lahko na podlagi zaznanih gozdnih cest zunaj dovoljenih območij neposredno pomagajo sklepati na nezakonite poseke;

44. opozarja na bistveno vlogo tehnoloških inovacij v boju proti nezakoniti sečnji in okoljski kriminaliteti na splošno; poziva Komisijo, naj nameni finančna sredstva za tehnološko podporo državam članicam, s katerimi bo nacionalnim organom preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj omogočila uporabo najboljših orodij;

45. poudarja, da bi misija za ugotavljanje dejstev na območjih, ki jih prizadene nezakonita sečnja, pomagala oceniti dejansko stanje na terenu, glavne dejavnike, ki vodijo v ta pojav, in posledice za lokalno prebivalstvo, pa tudi opredeliti pot naprej v posameznih primerih;

46. poziva Komisijo, naj zagotovi, da EU ne bo podpirala pobud in projektov, ki bi vodili k nezakoniti sečnji in krčenju gozdov ali drugim uničujočim vplivom na okolje;

47. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.